ANGAŽOVANÉ DRAMA VŠEDNÍHO DNE
(Francouzské sociálně angažované drama přelomu 19. a 20.století)

Posudek vedoucího disertační práce **Tomáše Vokáče.**

Školitelské role Tomáše Vokáče jsem se ujal – jakkoli to spojení ve smyslu „ujal režie", „ujal role" nemám rád, zde doslova sedí – takříkajíc za pochodu, až poté, co se Tomáš Vokáč zařadil mezi doktorandy, jejichž školení se bývalý školitel, docent Jan Hyvnar vzdal. Roli vedoucího práce v tématu, které nepatří a nikdy nepatřilo k mé specializaci, mi usnadnily dvě věci: za prvé to, že jsem Tomáše Vokáče velmi dobře znal jako výborného, jazykově mimořádně disponovaného studenta (a to studenta nejen magisterského, ale i doktorského programu), který nejenže se skvěle vyzná ve frankofonní dramatické oblasti, ale patří k tomu málu našich studentů, kteří dokáží spojit historické zkoumání s teoretickým vhledem do problému, jinými slovy, není specializován „pouze" na historii ani „pouze" na teorii, ovládá oba základní pilíře teatrologie, protože je si velmi dobře vědom propojenosti a podmíněnosti obého. A za druhé – měl jsem velmi dobré zkušenosti s Vokáčovými texty už jako šéfredaktor Divadelní revue, kde od poloviny decenia publikoval – kromě odborných vědeckých recenzí mj. tři klíčové studie (*Současné francouzské drama I (Novarina); současné francouzské drama II. (Durringer); Lhostejná dramatika -Filozofické předpoklady současného dramatu*) a měl jsem v živé paměti fakt, že Tomáš patří – opět menšinově - k tomu typu autorů, které redigovat téměř netřeba, neboť přicházejí s formulačně hotovými, pečlivě promyšlenými, dlouhým studiem podloženými texty. To byly zhruba dva hlavní důvody, proč jsem na vedení práce Tomáše Vokáče, o jejímž tematickém posunu jsem jako předseda oborové rady věděl, a schválil ho – přistoupil.
Co se týče onoho tematického posunu od již dříve probádaného díla dvou současných dramatiků (Novariny i Durringera) ke zkoumání kořenů jejich dramatiky, jež Vokáč (pro mnohé překvapivě) nalézá nikoli v avantgardách 20.století, ale v často polozapomenuté dramatice přelomu 19. a 20.století, chtěl bych k tomu dodat, že to vítám. Už proto, že pro mne jako čtenáře znamenal tento posun ke kořenům nesmírné obohacení, prohloubení dřívějších Vokáčových studií. A navíc plně odpovídal jeho „dvojdomému" autorskému typu: hledání nečekaných analogií patří totiž právě k oněm šancím, jež nabízí i v teatrologii – jako v podstatě v každém vědeckém oboru - historie teorii (a teorie historii).
Na výsledné podobě práce si proto nejvíce cením odmytizování některých ustálených představ, skloňovaných znovu a znovu v literatuře odborné i populární, např. představ o údajném francouzském naturalismu (potažmo realismu), a jeho výsadním postavení v dané době, a to jak v dramatickém, tak v inscenačním kontextu.
Do jaké míry se podařilo v práci důsledně pojmenovat a analyzovat všechny tyto a další souvislosti (kdybych práci vedl od počátku, asi bych víc např. zdůraznil dosti podceňovanou oblast francouzského, potažmo pařížského uměleckého kabaretu, a celé plejády autorů s ním spjatých, od Richepina po Jarryho), to všechno už přenechávám roli oponentů.
Za sebe mohu jen říci, že práce splňuje všechny standardní odborné parametry a rád ji doporučuji k obhajobě.
Prof.PhDr.Vladimír Just CSc.

V Praze 28. 3.